

Nezavisni operator sistema u BiH

Revizija finansijskih izvještaja
na dan 31. decembra 2018.
godine

**NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA
U BOSNI I HERCEGOVINI**

**REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2018.**

S A D R Ž A J

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti – bilans uspjeha	4
Izvještaj o finansijskom položaju – bilans stanja	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Izvještaj o promjenama na kapitalu	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8 – 27

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji preduzeća NOSBIH Sarajevo za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u kompaniji, kao i rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava očekuje da će NOSBiH u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećom zakonskom regulativom, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će NOSBiH nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj NOSBiH. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine NOSBiH, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Dr. Milodrag Košarac, generalni direktor

NOSBiH
Hifzi Bjelevca 17
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

20. februar 2019. godine

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Vlasnicima i Upravi Nezavisnog operator sistema u Bosni i Hercegovini

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Nezavisnog operator sistema u BiH prikazanih na stranicama od 4. do 27., koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju – bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti – bilans uspjeha, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama finansijski položaj Nezavisnog operator sistema u BiH na dan 31. decembra 2018. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u *paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Nezavisnog operator sistema u BiH u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 1 uz finansijske izvještaje u kojoj je navedeno da je NOSBIH vlasnik licence za obavljanje djelatnosti nezavisnog operatora sistema, u skladu sa Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK), broj 05-28-12-30-20/12 od 3. jula 2012. godine. Licenca je izdata na period od 12. jula 2012. do 11. jula 2019. godine. Tokom januara 2019. godine NOSBIH je pokrenuo zahtjev za reizdavanje licence. Naše mišljenje nije modificirano u vezi sa navedenim pitanjem.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima u svom izvještaju nezavisnog revizora od 23. marta 2018. godine.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja usljed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Nezavisnog operator sistema u BiH da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati NOSBiH ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovio NOSBiH.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola NOSBiH.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti NOSBiH da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da NOSBiH prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati so onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4, 71000 Sarajevo

Nihad Fejzić, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, 20. februar 2019. godine

Ezita Imamović, ovlašteni revizor

NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI – BILANS USPJEHA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

	Napomene	2018. KM	2017. KM
Prihodi od vlastite djelatnosti	5	68.790.867	73.445.910
Ostali prihodi	6	287.660	32.488
UKUPNO OPERATIVNI PRIHODI		69.078.527	73.478.398
Pomoćne usluge	7	(72.148.926)	(61.473.349)
Materijal i energija	8	(142.838)	(140.502)
Ostale usluge	9	(1.090.278)	(1.115.455)
Troškovi zaposlenih	10	(3.876.266)	(3.735.579)
Amortizacija	11	(498.804)	(261.447)
Ostali troškovi	12	(1.743.540)	(1.545.998)
UKUPNO OPERATIVNI RASHODI		(79.500.652)	(68.272.330)
Finansijski prihodi - kamate	-	9.554	25.989
Finansijski rashodi - kamate	-	(369.689)	(184.827)
VIŠAK (RASHODA)/PRIHODA ZA GODINU		(10.782.260)	5.047.230

Napomene na stranicama od 8 do 27 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU – BILANS STANJA
NA DAN 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	Napomena	31.12.2018. KM	31.12.2017. KM
<i>Dugoročna imovina</i>			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	9.924.045	6.797.851
Nematerijalna imovina	14	352.467	464.325
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	15	146.229	146.229
Dugoročna razgraničenja	-	3.254	7.687
Ukupno dugoročna imovina		10.425.995	7.416.092
<i>Kratkoročna imovina</i>			
Novac i novčani ekvivalenti	16	688.136	2.583.952
Potraživanja od kupaca	17	13.265.948	20.859.295
Depozit	18	-	234.654
Ostala potraživanja	19	110.414	276.831
Potraživanja za porez na dodanu vrijednost	-	1.786.293	1.067.965
Zalihe	20	72.380	72.380
Ukupno kratkoročna imovina		15.923.171	25.095.077
UKUPNA AKTIVA		26.349.166	32.511.169
PASIVA			
<i>Trajni izvori sredstava</i>			
Trajni ulog	-	1.649.278	1.649.278
Neraspoređeni višak prihoda	-	4.594.842	15.377.102
Ukupno trajni izvori sredstava		6.244.120	17.026.380
<i>Dugoročne obaveze</i>			
Obaveze za dugoročne kredite	21	8.295.757	5.603.406
Odloženi prihod	22	282.090	556.468
Ostale dugoročne obaveze	-	223	365
Ukupno dugoročne obaveze		8.578.070	6.160.239
<i>Kratkoročne obaveze</i>			
Obaveze prema dobavljačima	23	9.852.423	8.063.791
Obaveze za porez na dodanu vrijednost, neto	-	1.330	60.327
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	21	786.876	505.207
Ostale obaveze	24	886.347	695.225
Ukupno kratkoročne obaveze		11.526.976	9.324.550
UKUPNA PASIVA		26.349.166	32.511.169

Napomene na stranicama od 8 do 27 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime NOSBiH dana 20. februara 2019. godine:

Dr. Milodrag Košarac, generalni direktor

NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

	2018. KM	2017. KM
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Višak (rashoda)/prihoda za godinu	(10.782.260)	5.047.230
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	498.804	261.447
Gubici od rashodovanja materijalne i nematerijalne imovine	-	540
<i>Usklađenje za promjene u kratkoročnoj imovini i obavezama:</i>		
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	7.593.347	(10.283.790)
Povećanje ostalih potraživanja	(547.478)	(705.395)
Smanjenje zaliha	-	5.200
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	1.788.632	(180.439)
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	65.742	(235.378)
(Smanjenje)/povećanje odloženih prihoda	(208.137)	837.491
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(1.591.350)	(5.253.094)
NOVČANI TOK IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI		
Povećanje materijalne imovine	(3.461.478)	(5.256.600)
Povećanje nematerijalne imovine	(51.662)	(114.551)
Smanjenje depozita	234.654	6.073.267
Novčani tokovi iz investicionih aktivnosti	(3.278.486)	702.116
NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Povećanje obaveza po kreditima	2.974.020	5.236.043
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti	2.974.020	5.236.043
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(1.895.816)	685.065
Novčana sredstva na dan 1. januara	2.583.952	1.898.887
Novčana sredstva na dan 31. decembra	688.136	2.583.952

Napomene na stranicama od 8 do 27 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

	Trajni ulog KM	Neraspoređeni višak prihoda KM	Ukupno KM
Stanje 31. decembra 2016.	1.649.278	10.329.872	11.979.150
Višak prihoda nad rashodima	-	5.047.230	5.047.230
Stanje 31. decembra 2017.	1.649.278	15.377.102	17.026.380
Višak rashoda nad prihodima	-	(10.782.260)	(10.782.260)
Stanje 31. decembra 2018.	1.649.278	4.594.842	6.244.120

Napomene na stranicama od 8 do 27 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.